RAAMATUKOGU UUDISED

HARJU MAAKONNARAAMATUKOGU INFOLEHT

Nr 89 (detsember 2017)

"MOSAIIK" Keila Kooli õpilaste töö

Igal linnul oma laul (Eesti vanasõna)

KOHTUMISEST KETLIN PRIILINNUGA

Raamatukogupäevade raames käis Tabasalu raamatukogus 19. septembril 8. ja 9. klasside õpilastega kohtumas kirjanik Ketlin Priilinn.

Tema sulest on siiani ilmunud 26 raamatut. Tänaseks on ta välja andnud hulganisti lastele ja noortele suunatud teoseid ning ka täiskasvanutele mõeldud küllaltki menukaid romaane. Mitmed tema raamatud on ära märgitud ELK ja kirjastuse Tänapäev poolt ning võitnud ka auhinnalisi kohti.

Tema lood on kergelt ja kiiresti kulgevad. Nagu ta ise ütles, et ta ei armasta kirjutada tüütuid ja pikki kirjeldusi ja pakse raamatuid. Ta tutvustas ja rääkis pikemalt just noortele mõeldud raamatutest, kus on juttu sõprusest, õiglustundest ja julgusest jääda iseendaks („Tüdruk nimega Maricruz“). Tema raamatutes otsitakse vastust paljudele olulistele küsimustele: kuidas hakkama saada uues koolis, kuidas leida sõpru ja kuidas hakkama saada koolivägivallaga? („Sefiirist loss“) Kuidas hakkama saada võõrasemaga, keda tüdruk silmaotsaski ei salli? („Peaaegu Tuhkatriinu“). Valulised probleemid, nagu koduvägivald, alkohol, kodust ilmajäämine ja vanematevahelised sassis suhted kajastuvad kõige paremini tema kõige populaarsemas noortele mõeldud raamatus „Halloween“.

Priilinnu raamatutes kajastuvad paljud erinevad, tänapäevale omased valusad probleemid, kuid mis siiski on õnneliku lõpuga. Kohtumine kirjanikuga tekitas õpilastes huvi tema raamatute vastu ja huvilised said kõigile oma küsimustele vastused.

Ede Kutsar Tabasalu Raamatukogu

LAGEDI RAAMATUKOGU JUUBEL

Lagedi raamatukogu tähistab sellel aastal oma 110 juubelit. Selle puhul korraldas raamatukogu oma lugejatele väljasõidu, mille käigus külastati kõiki Rae valla raamatukogusid ja teisi huvitavaid kohti.

23. septembril, kaunil päikesepaistelisel sügisesel laupäeval, kogunes Lagedi Keskusehoone juurde tosinkond raamatusõpra, et koos ette võtta üks põnev ringsõit Rae vallas. Esimesena võeti suund Jürisse, kus asub valla kõige suurem ja uhkem raamatukogu. Esimesel korrusel, täiskasvanute osakonnas võttis meid lahkelt vastu Imbi, kes tutvustas ruume ja juhtis tähelepanu ka väljapanekule maalidest. Selgus, et tegemist oli näitusmüügiga, kust igaüks võis endale kauni maali soetada. Huvitav oli vaadata ka väljapanekut aabitsatest läbi aastakümnete. Nii mõneski tekkis rõõmus äratundmine, et just see aabits on olnud abimeheks lugemaõppimisel.

Teisel korrusel asuv lasteosakond pani lausa ahhetama, sest nii avaraid ja valgeid ruume pole kusagil mujal vallas. Eriti hakkas silma tore vaip, millelt sai lugeda lasteraamatute pealkirju. Taas kord palju äratundmisrõõmu! Vastuvõtjaks oli meil seal Katri, kes juhtis tähelepanu ka laual ilutsevale lillekimbule. Selle oli saanud „Aasta lasteraamatukoguhoidja 2017“ nominent Terje, kes töötab Jüri raamatukogus.

Vaida aleviku raamatukogu direktor Reet haaras seltskonda oma põnevate juttudega maja ja raamatukogu ajaloost ning üldiselt Vaida aleviku eluolust. Saime näha vastselt remonditud lugemissaali, kus toimuvad ka külakoosolekud ja kontserdid.

Edasi viis tee Peetri alevikku. Seal näitasid meile oma valdusi Kristel täiskasvanute ja Kadi lasteosakonnast. Kuna raamatukogu on alles väga noor, siis on seal toredasti palju arenguruumi. Rõõm oli kuulda, et lapsed kasutavad väga usinasti võimalust raamatutega aega veeta ja neile korraldatakse tihti erinevaid üritusi. Möödaminnes heideti pilk ka Järveküla Koolile, mis on Rae valla üks omapärasema arhitektuuriga koole.

Kui raamatukogud said üle vaadatud, viis sõit läbi Rae valla kõige noorema küla – Uuesalu. Tänu sealsete arendajate heale tööle on tegu väga armsa ja koduse kandiga, kus on kohe näha ka kogukonna eest hoolitsemist ja ühistegevust. Olemas on külaplats, mänguväljak, kelgumägi, tiik. Metsade keskel asuv külake tundub rahulik ja nostalgiline.

Viimaseks peatuspaigaks sai Kurna küla. Seal asub üks omapärane tunnel, mille kohalikud ristisid Kultuuritunneliks. Tunnelitele tavapärase grafiti asemel on selle seinte peal väljapanek piltidest, mis tutvustavad Kurna küla ajalugu. Väga põnev!

See küla võitis ka tänavused Rae valla küladepäeva võistlused ja seetõttu võtab järgmisel suvel vastu külalisi kogu vallast. Külavanem Aivar Aasamäe tutvustas plaane mõisapargi korrastamisest. Minigolfirajad on juba olemas, nüüd veel on vaja oodata, millal korvid üles saab panna.

Kõiki vastuvõtjaid tänati omalt poolt väikese kingitusega, kus küpsiste peal ka ilus number – 110. Just nii vana on tänaseks Lagedi raamatukogu.

Viimaks sõideti tagasi Lagedile, kus kringli ja kohvi juures sai muljeid vahetada möödunud päevast veel kaua. Nenditi, et koduraamatukogu on ikkagi kõige armsam….

Ülle Allmäe

Lagedi raamatukogu

RAAMATUKLUBI

Saku Vallaraamatukogu Kiisa harukogus alustas sel aastal kooskäimist raamatuklubi. Esimese hooaja esimene pool on kohe-kohe läbi saamas ning saabki teha pisukese kokkuvõtte.

Rõõm, kui algatus tuleb raamatukogu sagedase külastaja ja mitte raamatukoguhoidja poolt. Raamatukoguhoidjal võib tihti meelel olla küsimused, kas võiks teha või mitte, kas oleks huvilisi või mitte, kas jaksaks klubitegevust vedada või mitte jne, aga kui üks raamatuhuviline tahab jagada oma lugemiselamusi ja raamatukoguhoidja juhtub olema samal sagedusel, võibki raamatuklubi asutatuks lugeda.

Ega meid palju praegu ei ole. Vaid neli entusiasti, kes tahavad koos käia ja muljetada loetu üle. Esimesel korral kuulasime üksteist üle ja leidsime ka ühe ühisosa, peale selle, et kõik me tahame lugeda, areneda, jagada. Ühisosaks sai iseenesestmõistetavalt üks raamat, mis oli ühte meie klubiliiget lugemise ajal väga mõjutanud. Kui ta ütles Jane Eyre, siis kõik teised klubiliikmed andsid peaga kaasa noogutades tunnustava pomina saatel teada, et mõistavad, millest klubikaaslane räägib.

Vaatame ringi, mida teised samalaadsed klubid naabervaldade raamatukogudes või mujal Eestis teevad ning kasutame seal juba äraproovitud nippe omale sobivas vormis. Keerutame gloobust, et leida mõni maa, mille kirjanike loominguga võiksime tutvuda, loeme Eesti naiskirjaniku raamatut, sest elame ju Eestis ja kõik naised (see pole küll taotuslik), tahame rohkem teada meid inspireerivatest inimestest.

Eesti naiskirjanik, kelle teosega tutvust tegime, oli Maimu Berg. Saime lubada luksust lugeda kõik ühte ja sama raamatut - novellikogu „Unustatud inimesed". Raamatu eksemplaarsus vallaraamatukogus on piisav, et katta raamatuklubi vajadus. Põnev ja üllatav oli kuulata teiste arvamusi ja mõtteid ning tõdeda, kui erinevad me kõik oleme. Üks ja sama raamat, aga neli variatsiooni.

Elulugude valikul lähtusime taas Eestist. On palju põnevaid inimesi ka väljaspool, kellest lugeda tahaksime, aga enne, kui loeme Pariisist, teeme tutvust Nuustakuga. Nii sattusid meie valikusse Mait Agu, Ülle Ulla, Maire Aunaste ja Edgar Valter. Öeldakse, et Eesti on väike ja raamatuklubis teistele loetud raamatut ja inimest tutvustades, sai see väide taas kinnitust. Neljast valitud persoonist kolm on oma elu teatud perioodidel tihedalt omavahel läbi käinud ja ühised sündmused kajastuvad neist kirjutatud raamatutes. Edgar Valter aga oma lihtsuses ja tagasihoidlikkuses võitis lihtsalt meie kõikide südamed.

Gloobus keerutas meile ette Hispaania ning igaüks valis selle riigi ühe kirjaniku teose. Tulemused selguvad 28. detsembril, mil on viimane klubikohtumine sel aastal.

Uude aastasse vaadates terendavad seal taas Eestiga seotud teemad, sest meie riigi juubeliaasta on kindlasti see aeg, kui vaadata tagasi ja lugeda ning meelde tuletada meie varasemaid autoreid ning sündmusi.

Eva Ventser

Kiisa harukogu
Saku Vallaraamatukogu

RAASIKU RAAMATUKOGU UUTES RUUMIDES

Raasiku Raamatukogu sai endale uue asukoha Raasiku Põhikooli juurdeehituses. Avamispidu toimus 4. oktoobril koos vallavanema Raivo Uukkivi raamatu "Vallavanema aruanne" esitlusega. Esinesid muusikud Erich Krieger, Kuuno Kasak akordionil ja Sulev Hermaste kasttrummil. Kohale oli tulnud hulgaliselt õnnitlejaid ja uudistajaid.

Kui rahvamajas oli raamatukogu kasutajatele avatud pinda 85 m2, siis nüüd on I korrusel täiskasvanute kirjanduse saal 105 m2 ja kohvik 22 m2 ning II korrusel lastekirjanduse saal 98 m2. Lisaks sellele on veel hoidla, kabinet, personaliruum jt abiruumid. Raamatukogu on projekteeritud tulevikuvaatega. Kasutajatele on võimalik pakkuda individuaaltööruumi ja rühmatööks kohvikuruumi. Suuremaid üritusi saab korraldada kirjanduse saalis, kuhu oleme mahutanud 60 inimest. Kunstinäitusi jms saab eksponeerida kohvikus, lastekorrusel ning klaaskapis.

Ühinesime põhikooli raamatukoguga ja lastekorrus teenindab ka kooli. Lasteosakonnas on 2 uut raamatukoguhoidjat - Linda Wrobel täiskohaga ja Marju Kondratjev osalise koormusega, kes tegeleb õppekirjandusega. Ees seisab põhikoolist ülevõetud kogu sisestamine Urramisse.

2. ja 30. novembril käisid meie uusi ruume imetlemas kolleegid Harjumaalt. Raamatukoguhoidjad tunnustasid igati meie uusi võimalusi ja töökeskkonda. Meil on kaunid ruumid uue sisustusega, suured klaasaknad võimaldavad meid märgata juba tänavalt. Oleme pildis ja kasutajate hulk kasvab. Rikkamaks on saanud nii raamatukogu kui kogukond.

Oleme rõõmsad ja tänulikud!

Eha Altmäe Raasiku Raamatukogu

RAASIKU RAAMATUKOGU LASTEOSAKONNA TEGEMISTEST

Raasiku Raamatukogu sai endale uue kodu. 04. oktoobril toimus uhke avamispidu. Uues kodus ühines Raasiku Põhikooli raamatukogu meiega. Nüüd oleme II korrusel sõbralikikult koos.

Alustasin tööd Raasiku Raamatukogu lasteosakonnas raamatukoguhoidjana 2. oktoobril. Minuga koos töötab lasteosakonnas endine kooliraamatukoguhoidja Marju Kondratjev.

Raamatukogupäevade raames toimus 19. oktoobril ettelugemispäev. 2., 3. ja 4. vahetunni ajal lugesime lastele ette järgmisi jutte: Epp Petrone „Siis, kui seened veel rääkisid", Aafrika muinasjutt „Kuidas loomad endale sabad said" ja Iben Akerlie „LARS LOL". Võõrustasime lasteaialapsi - 26. ja 27. oktoobril külastasid raamatukogu kõik Raasiku lasteaia Oravake rühmade lapsed. Kõikidele rühmadele loeti ette jutte. Seekord tulid ettelugemisele järgmised jutud: Tiiu Kitsik „Lepatriinu täpid", Piret Mildeberg „Notsu ja nälg", Kätlin Vainola, Kertu Sillaste „Kus on armastus?" ja Indrek Koff „Ilusti".

Muinasjutuhommikud toimuvad üks kord kuus laupäeviti. Esimene muinasjutuhommik sai teoks 21. oktoobril. Dramatiseerisin lasteraamatu Leelo Tungal „Jänesepoeg, kes otsib sõpra". Näitlejateks on meil olnud Raasiku Lasteaia Oravake töötajad ja lapsed. Muinasjutuhommikutele on kaasa aidanud ka Raasiku Põhikooli õpilased. Etenduse lõppedes pakkus jänkupoeg Joosep kõigile tervislikke suupisteid - kapsast ja porgandit. Teine muinasjutuhommik toimus 18. novembril ja oli pühendatud Astrid Lindgreni 110. sünniaastapäevale. Ettekandmisele tulid katkendid raamatutest „Pipi Pikksukk" ja „Väikevend ja Karlsson katuselt". Üritus lõppes kohvikus ühise pannkoogisöömisega. Muinasjutuhommikud on kogukonna poolt hästi vastu võetud ja osavõtt on olnud suur. Olen jõudnud korraldada ka 1. ja 2. klassile raamatukogu külastusi. Raamatukogutundides oleme tutvunud lasteosakonna reeglitega ja otsinud riiulitelt raamatuid ja kuulanud jõulujuttu.

Põhjamaade raamatukogunädala raames, mis toimus 13.-19. november, korraldasime 16. novembril Mauri Kunnase „Aarete saare" ettelugemise hommikuhämaruses taskulampide valguses. Kuulatud jutu põhjal toimus aarete jaht. Aarete kaardi ja salakirjade lahendamisega pidid lapsed leidma õige tee aardekastini. Lapsed oskasid kõikidele küsimustele õigesti vastata ja leidsid aarde. Mina olin riietatud piraaditari kostüümi ja lapsed said kätte taskulambid, püstolid ja pikksilmad.

Järgmine muinasjutuhommik toimub 16. detsembril, näha saab dramatiseeringut Marta Sillaotsa jõulujutust „Tähekeste juures". Näidendiproovid juba käivad. Külla tuleb ka jõuluvana. Detsembrikuus toimuvad advendihommikud, jõulujutte loevad 8. ja 9. klassi õpilased igal advendijärgsel esmaspäeval 2., 3. ja 4. vahetunni ajal. Praegu on raamatukogus kõigile vaatamiseks raamatuväljapanek jõulumuinasjuttudest ja novembris oli Astrid Lindgreni loomingu väljapanek.

Linda Wrobel Raasiku Raamatukogu

ETTELUGEMISVÕISTLUS HARJUMAA VOOR 17. OKTOOBER HARJU MAAKONNARAAMATUKOGUS

20. oktoobril tähistatakse Eestis ettelugemise päeva, mida juba mitmeid aastaid on Eesti Lastekirjanduse Keskuses ära märgitud vabariikliku ettelugemise võistlusega. Tänavu valiti ettelugemiseks katkendid raamatutest nii, et peale ettekandmist võiks lausuda:
KÕIK ON KÕIGE TARGEMAD.

Keilas toimunud eelvoorus selgus Harjumaa esindaja 9 osavõtja seast, kes olid kohale tulnud Ardust, Leholast, Keilast, Viimsist, Turbast, Sauelt, Sakust ja Jürist.

Eesti Lastekirjanduse Keskuses toimuvale finaalvõistlusele läheb Mart Vigla Haabneeme Koolist.

Täname kõiki osavõtjaid!

Harju Maakonnaraaamatukogu

RAAMATUKOGUPÄEVAD ÄÄSMÄE RAAMATUKOGUS

Sel aastal toimunud raamatukogupäevad Ääsmäe raamatukogus olid eriti menukad. Kümne päeva jooksul külastasid raamatukogu kõik lasteaiarühmad ja Ääsmäe kooli õpilased.

Ettelugemispäeval tutvustasime ja lugesime ette jutte Ilmar Tomuski raamatust „Isamoodi unejutud“, mis lastele kangesti meeldisid ja nalja tegid.

Selle aasta „STAAR“ oli kaisukaru, kes tähistas juba 115ndat sünnipäeva. Lapsed said teada kaisukaru tekkeloo ja kuulata toredaid lugusid karudest. Meie raamatukogu riiulitel uhkeldas lausa 52 mõmmikut, suurematele sai ka kalli teha.

Ene Saarts
Eve Kaldmaa

Ääsmäe raamatukogu

KOHTUMINE AJAKIRJANIKU JA KIRJANIKU HILLE KARMIGA HARJU MAAKONNARAAAMATUKOGUS 23. OKTOOBRIL

Hille Karm (OK(k)), on sündinud 1949. aastal Tallinnas. Tema isa oli luteri kiriku õpetaja ja pere sattus Hiiumaalt elama Ristile. Hille käis Ristilt Keilasse keskkooli. Oma lapsepõlve mälestused on ta vormistanud raamatusse „Taevas ja maa“.

Kohtumisel raamatukogus oli ka tema kooliaegne kirjandusõpetaja pr Kukner, kes meenutas Hillet väga tööka ja loova õpilasena. Ka keskkooli lõpetas ta kuldmedaliga. Tartu ülikoolis õppis Hille eesti keelt ja kirjandust ning alates kolmandast kursusest ajakirjandust. Ta meenutas õppejõud Juhan Peeglit, kes rõhutas oma õpilastele, et kirjutades tuleb olla täpne ja suhtuda kirjutatusse inimlikult.

Vestlust Hille Karmiga vedas Agu Veetamm Keila Lehest

Hille Karm on töötanud aastaid kindlustuses kommunikatsioonijuhina.

Oma ajakirjanduslikku haridust on ta rakendanud ajakirjades Nõukogude Naine (Eesti Naine) ja Terviselehes. Hille on Eesti Kirjanike Liidu ja Eesti Ajakirjanike Liidu liige, ta kuulub EAL-i naistoimetajate ühendusse ja on Eesti Ettevõtlike Naiste Assotsiatsiooni asutajaliige 1992. aastast.

Oma esimese raamatu kirjutas Hille Karm 1981/1982. Raamat „Taevas ja maa“ on autobiograafiline. Hille on kahe tütre ema. Vanema tütre Tiina lapsed on olnud kogupereraamatute kirjutamise ajendiks. Sisearhitektist tütar Reet Helisabeth on nende raamatute kaasautor illustreerijana. Viimane raamatuke on „Läki koos! Laste teejuht Risti kirikusse“. Trükise väljaandja on EELK Risti kogudus, trükis on valminud koostöös Risti ja Padise kooliperega, idee autoriks on Risti koguduse õpetaja Annika Laats. Raamat on lapsele arusaadavas ja sõbralikus toonis kirjutatud, lisatud on mõistatusi ja võimalusi omi mõtteid avaldada.

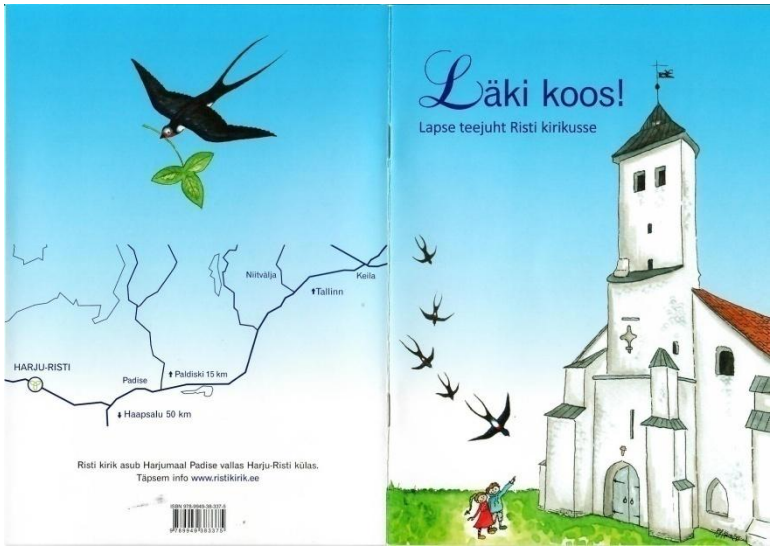

Märkimisväärne on Hille Karmi panus meie tuntud kultuuritegelaste elulugude kirjutamisse. Esimene neist oli Helgi Sallo, järgnes Elle Kull, Tiina Park, „Õnne rahvas“, paaridest Siiri ja Mihkel Oviir, Sirje ja Väino Puura. Viimane ilmunud raamat oli Heli Läätsest. Hille rõhutas mitu korda, et selline žanr on üpriski raske. Et kirjutada inimese elust, peab temaga tekkima usaldus. Kirjutades peab olema isetu, mitte ennast solistiks pidama, vaid taustalauljaks.

Hillel on käsil romaan, milles ta saab oma fantaasial lennata lasta. Nauditav oli kuulata tema enda esituses nii tema novelli kui ka jutustust.

Lea Mäeste Harju Maakonnaraamatukogu

RAASIKUL KÄIS KÜLAS ALEKSEI TUROVSKI

Ühel neljapäeval, 23. novembril 2017. aastal, oli uues Raasiku Raamatukogus külas loomapsühholoog, parasitoloog, etoloog ja zoosemiootik Aleksei Turovski. Teemaks oli valitud "Inimene ja ahv? …või ahv ja inimene?" Üritust toetas Raasiku Rahvahariduse Selts.

Raamatukogu direktori sõnul ei ole varasematel raamatukogu üritustel osalenud nii arvukas kuulajaskond – umbes seitsekümmend inimest. Külalisi oli ka Arukülast ja Kehrast. Loeng oli lõpmata huvitav. Saime ülevaate palju rohkemast kui ahvid ja inimesed. Kuid väga keeruline on kuulajal anda ülevaadet nii karismaatilise inimese esinemisest. Seepärast panen kirja mõne katkendi, mis ringlevad internetis ja iseloomustavad kõige paremini esinejat.

(Katkendid: Aleksei Turovski: inimliigi raviks tuleb parandada keskkonda)

„Olen aastaid tegelenud sellega, et tutvustada teisi loomaliike inimestele. Mul on tunne, et nüüd peaksin proovima pärisinimese (nii nimetab Turovski Homo sapienssapiens'i – U. N.) liigi erinevad isendid omavahel kokku viia," on ta entusiastlik. Turovski sõnul teevad tema teadmised loomadest inimestega suhtlemise lihtsamaks. Näiteks liidri või partneri valiku, järglastesse suhtumise ja osa emotsioonide poolest sarnaneb inimene paljude loomadega. Paralleeli saab tõmmata ka valimiste ja loomamaailma vahele. Näiteks isased paavianid kasutavad „poliitiliselt korrektset" psühholoogilist taktikat: noored, kel pole kogukonnas veel sõnaõigust, hakkavad varakult noorte emastega suhteid looma ja neile kingitusi tegema. Nad justkui teaks, et emased on tulevikus valijad. Õige aja saabudes pole prouad kinke unustanud.

Tihtipeale, kuid õnneks mitte väga sagedasti, võib kuulda arvamust, et loomaaed on kui koonduslaager. Aleksei Turovski vaidleb vastu:"Tegelikult nii ei ole. Tegemist on põgenikelaagritega."„Negatiivse ja lausa kriminaalse inimtegevuse tõttu on paljud loomaliigid ohustatud ning vaid loomaaedade tööga neid päästa on väga raske."

Teadaolevalt on ta ka hea käega joonistaja ja on oma raamatuid ise illustreerinud. Meile räägitut täiendas ta ka oma joonistustega ja neid me hoiame nüüd nagu reliikvijaid.

Marju Kondratjev

Raasiku Raamatukogu

RAAMATU „VÄIKE VILLEM“ AUTORITE KOHTUMINE KEILA LASTEGA HARJU MAAKONNARAAMATUKOGUS

Ingliste raamatukoguhoidja Pille Matt on meile tuttav raamatu „Nukupiiga Saara Kai“ autorina.

„See pole mu viimane teos!“ lubas Pille Matt tookord, pidades silmas seda, et kui tüdrukud said oma raamatu, siis peavad saama ka poisid.

Nüüd ongi meil raamat „Väike Villem“, roheliste lõngajuustega poiss, kes askeldab lapsele nii ideaalses maailmas. Raamat on trükitähtedega, on jõukohane väikesele lugejale lugemiseks. Tekst on hoogne, sündmus järgneb sündmusele.

Raamatule teksti kirjutas Pille, illustreeris tema õde Tiina Matt. Raamatu loojad kohtusid Keilas väikeste lugejatega raamatukogupäevade ajal. Pille on väga hea jutustaja: algul kuulajate jalad muudkui kõikusid üle tooliääre, aga mida rohkem Pille rääkis, seda vähem jalad liikusid.

Lõpuks meisterdas igaüks endale paberist oma Villemi, mille saab kodus ise ära värvida. Kas igaühe Villem hakkab kandma rohelist juuksepahmakat, seda oleks tore teada saada. Kunstnik oskas väga ilmekalt silme ette tekitada kujutluspildi sellest, kui palju kannatust on vaja modellil enne, kui kunstnik olukorra raamatu jaoks valmis saab. Mitmel korral pidi Pille olema modell.

Ka seekord tundus õhku jääma lubadus, et Pille kirjutab veel raamatuid. Edu talle!

Lapsed said oma silmaga näha ja käega katsuda raamatu prototüüpe.

„Väikese Villemi“ piltide autor Tiina Mitt ja raamatu kirjutaja Pille Mitt jutustamas raamatu saamisloost.

Reet Vahersalu Harju Maakonnaraamatukogu

KIISA RAAMATUKOGUS ALUSTAS TÖÖD LUGEMISKOER ARAMIS

Lugemiskoerad on Eesti raamatukogudes tööd teinud juba kolm aastat. Eesti Abi- ja Teraapiakoerte Ühing (EATKÜ) on ellu kutsunud lugemiskoerte programmi, mille eesmärk on toetada laste lugema õppimist ja ette lugemist, pakkuda lugemisega seotud eduelamusi ja suurendada huvi raamatute ja lugemise vastu. Programm on koordineeritav sekkumine, milles osalevad teraapiakoeratiimi eksami edukalt sooritanud ja kehtivat litsentsi omavad koerad ja koerajuhid.

Alates oktoobrist liitus programmiga ka Saku Vallaraamatukogu. Infotunnis 7. oktoobril, mis toimus Kiisa harukogus, räägiti programmist lähemalt ning kohal oli ka lugemiskoer, shetlandi lambakoer Aramis koos oma juhi Merle Merekülaga.

Infotunni ametlikumas osas rääkis EATKÜ eestvedaja Maarja Tali ühingu tööst, teraapiakoertest laiemalt, lugemiskoerte sobivushindamisest ja lugemiskoerte programmist. Tunni vabamas osas saime tuttavaks Aramisega ja tema juhiga, kokku panna Aramise pildiga puslet, joonistada ja teha muidki toredaid asju.

Kiisal töötab lugemiskoer Aramis kuu 1. ja 3. laupäeval, kui raamatukogu on avatud ka külastajatele. Koerale saab lugemas käia üks laps korraga. Selleks tuleb lapsevanemal eelnevalt registreerida aeg ja täita osaleja avaldus. Kui soovijaid saab rohkem, kui pakutavaid aegu, avatakse ootenimekiri. Juhul, kui laps, kes on registreeritud, mingil põhjusel tulla ei saa, saame ühendust võtta ootenimekirjas olevate inimestega.

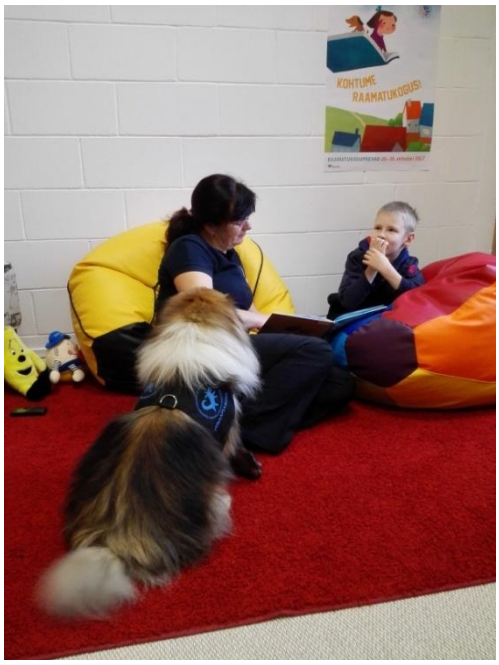

Foto: Eva Ventser
Merle ja Aramis

Üks lugemiskord kestab selleks ettevalmistatud ruumis 15 minutit ja ühele päevale mahub neli last. See tuleneb asjaolust, et koera tööaeg ei tohiks ületada 1 tundi. Koera jaoks on pingutus seansi ajal rahulikult lamada või istuda ja ega lapski malda kaua ainult lugemisele keskenduda.

Lapsel soovitatakse lugemas käia 5-6 korral, et tulemused muutuksid nähtavaks – tähed saavad selgemaks, lugemine läheb soravamaks, laps muutub julgemaks. Peale selle annab koera lähedus mõnusa emotsiooni. Väljaõppe saanud koerajuht toetab nii last kui koera ja hoolitseb, et kõigil oleks tore ja turvaline. Raamatukoguhoidja aitab välja valida lugemiseks sobiva raamatu ja korraldab muud jooksvad küsimused, mis vajavad lahendamist – registreerimine, lugemispesa sättimine, joogivee tagamine koerale, suhtlemine lapsevanematega.

Programm kestab oktoobrist kuni järgmise aasta juunikuuni. Kui on nõudlust, jätkame programmiga järgmisel hooajal. Esialgu registreerime aegu aasta lõpuni, aasta alguses tehakse vahekokkuvõtted ning jaanuaris alustame registreerimisega mai lõpuni.

Foto: Maarja Tali

Kiisa raamatukogu

UUS ALGUS KIILI RAAMATUKOGUS

Usun, et lugesite Harju Elust artiklit lugemiskoera tiimi tööst Kiili Raamatukogus. See oli küllalt põhjalik ja ülevaatlik, aga kuna Lea palus mult veel omapoolseid selgitusi ja täiendusi, siis järgnevast on ehk abi neile, kes plaanivad lugemiskoera programmi tulevikus käivitada.

Lugemiskoerte programm on maailmas populaarne formaat, milles raamatukogus ettelugemist harjutada soovija loeb 15 minuti jooksul mugavas ja turvalises keskkonnas raamatut koerale.

Eesmärk on luua pingevaba õhkkond ning pakkuda lugejale eduelamus või lugemisega seonduv hea emotsioon. Ettelugemist viivad läbi väljaõppe saanud koer ning koerajuht ja raamatukogu töötaja.

Tiime valib, koolitab ning igapäevast tööd koordineerib Eesti Abi- ja Teraapiakoerte Ühing. Ka Kiili Raamatukogu on liitunud Eesti Abi- ja Teraapiakoerte Ühingu programmiga. Mina kui raamatukogupoolne koordinaator ja tugiisik selles programmis pidin samuti läbima koolituse, et suuta ja osata tekkida võivaid probleeme lahendada.

Teraapiakoerte Ühing võtab oma tegevust väga tõsiselt ja nõuab seda ka oma koostööpartneritelt. Ühinguga tuli sõlmida koostööleping, kus kirjas koostöö põhimõtted ning õigused ja kohustused. Järgmiseks oli teavitustöö, mis ja kus toimuma hakkab.

Tutvustaval üritusel lastevanematele oli kohal koeratiim ja Eesti Abi- ja Teraapiakoerte Ühingu juhatuse liige ja lugemiskoerte töö koordinaator Maarja Tali, kes rääkis programmist üldisemalt ja vastas arvukatele küsimustele. Seejärel sai programmi registreeruda. Registreerimine ongi üks raskemaid punkte, soovijaid on alati rohkem kui võimalusi. Kõik toimus põhimõttel – kes ees, see mees. Enda meelest oled täiesti objektiivne, ei eelista kedagi, aga ikkagi võid kriitikanooltega pihta saada. See tuleb üle elada ja tööle hakata.

Minu ülesanne on panna tundide graafik paika, suhelda nii lastevanematega kui ka koeratiimiga. Lapsevanemad täidavad osaleja avalduse ja hiljem ka tagasiside lehe. Esimesi kokkuvõtteid teeme enne jõule ja siis pärast väikest pausi jätkame jaanuaris. Lõplik „tõde“ selgub mai lõpuks, siis otsustame koos koeratiimiga, kas jätkame ka järgmisel aastal.

Vaatamata sellele, et põhjalikku tagasisidet veel pole, julgustan ma kõiki, kes on huvitatud programmi käivitamisest oma raamatukogus, seda proovima. Eriti hea, kui koeratiim õnnestub leida oma kodukohast või siis kusagilt lähedalt. Tööd on muidugi hulga juures, aga vaheldus, uudsus, positiivsus, rahulolu ja kõik need tunded on innustajaks igapäevaste harjunud tegevuste puhul.

Taie Saar Kiili Raamatukogu

Samal teemal:

Kui pelgad lugeda, siis lugemiskoer aitab

Kiili Leht 31 oktoober 2017
Autor: Marko Tooming
Püsilink: https://dea.digar.ee/article/kiilileht/2017/10/31/7.1

ANDRASE SEMINAR RAAMATUKOGUHOIDJATELE 17. NOVEMBRIL

Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooni Andras seminar raamatukoguhoidjatele toimus Euroopa Sotsiaalfondi projekti „Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine“ raames. See projekt käivitati 2016. aastal.

Krista Visas, ERÜ juhatuse liige, sõnastas raamatukogude rolli elukestvas õppes. Selleks on – toetada õpet tagades juurdepääsu infole, teadmistele ja kultuurile. Tähtis on, et raamatukogud suudaksid tehnoloogiliste uuendustega kaasas käia ja inimesi nendega seonduvate teenustega toetada.

Seminaril rääkisid oma kogemustest Võru, Narva, Rakvere ja Viljandi kolleegid. Ajapuudus pressis peale, aga mõne näite said nad siiski välja tuua. Näiteks korraldatakse keelekohvikuid, tegutsevad perekoolid, loengusarjad on erinevatel teemadel, koostöös noortekeskusega on käivitatud projekt „Muna õpetab kana“, kus noored abistavad seeniore digimaailmas, reisimuljeteklubi, arvutiõpe toimub eelregistreerimisega nõuandetundidena, korraldatud on orienteerumismänge raamatukogus nutiseadmetega, virtuaaltutvustused hõlmavad muuseume jne. TÕN-i raames tutvustatakse ka praktilisi olmelisi oskusi.

Seminaril oli külaliseks Oslo Linnaraamatukogu kommunikatsioonijuht Jorn Johansen, kes rääkis oma raamatukogu tegemistest ja tutvustas uusi teenuseid. Aasta jooksul on toimunud 500 üritust. Raamatukogust on kujunenud kokkusaamise- ja ühistegevuste koht. Kuulatakse koos muusikat ja kohtutakse autoritega, koos kudumisega kuulatakse ettelugemist. Käivitatud on 3-D printerite koolitus ja kasutamine, vinüülplaatide ja VHS-ide digitaliseerimine, muusikakirjutamise koolitus. Kord aastas kogunevad 10-aastased tüdrukud digioskuste päevale, see on väga populaarne ja saab ka suure meediakajastuse. Raamatukogu vahendab kontserte ja teatrietendusi. Palju saab korda saadetud vabatahtlike abiga, kuna neile on loodud ka vastavad tingimused.

Tegutseb ka iseteenindusega raamatukogu, kus lugeja saab oma koodidega raamatukogusse sisse raamatute tagastamiseks ja laenutamiseks.

Omaette fenomen on uus lasteraamatukogu, sellest nägime ka slaide: värviline, noortepärane ja mugav. Selles raamatukogus võivad käia ainult lapsed ja noored. Neile pakutakse ka muid tegevusi, näiteks õpetatakse süüa tegema, abistatakse koolitööde tegemisel jms.

Rühmatööna oli arutada antud teesid teemal: milline on raamatukogu roll inimeste õppesse tagasipöördumise toetamisel. Ühine järeldus oli: et teisi õpetada/suunata, peab ise teemat valdama. Oluline on tundma õppida inimeste vajadusi.

Tänavune teavituskampaania oli deviisi all „Õige aeg on õppida“ ja tähelepanu koondus peamiselt Lasnamäele, Lääne-Virumaale ja Narva. Teavitustööks jagati plakateid ja järjehoidjaid.

Seminaril said sõna ka Eestis õppivad üliõpilased Nepaalist ja Bhutanist, kes olid vaimustatud meie raamatukogudes pakutavast. Nende maades ei ole raamatukogudel märkimisväärset riigi tuge. Raamatukogud kujunevad peamiselt annetuste baasil.

Seminari lõpus esinesid Muusikakooli džässieriala õpilased.

Täiskasvanud õppija nädal (TÕN) on saanud traditsiooniliseks üle-eestiliseks täiskasvanuharidust populariseerivaks ja õppimisvõimalusi tutvustavaks ürituseks. TÕNi ajal on fookuses inimese õppimine ja enesetäiendamine kogu elu jooksul, kui isiksuse ja ühiskonna arengu põhiline eeldus toimetulekuks muutuvas maailmas.

Lea Mäeste Harju Maakonnaraamatukogu

LOOMEMAJANDUSE UURINGUST

Estonian Business School viis läbi uuringu, mille eesmärgiks oli välja selgitada Eesti kultuuri- ja loomemajanduse sektoris tegutsevate organisatsioonide strateegilise juhtimise eripära. Alljärgnevalt kokkuvõte raamatukogude osast.

LÜHIDALT RAAMATUKOGUDE VÄLJAKUTSETEST JA JUHTIMISEST

Raamatukogud on lahutamatuks osaks Eesti kultuurist, samamoodi ka üheksa teist loomemajanduse valdkonda. Nii on meie kõigi huvides, et nad ikka kestaksid ja areneksid. Mõistmaks Eesti loomemajanduse väljakutseid ja strateegilise juhtimise eripära, viisin enda doktoritöö raames läbi uuringu 494 loomeettevõtte ja kultuuriasutuse hulgas. Uuringul on kolm etappi. Esimese etapi eesmärgiks oli teada saada, kuidas ja millises ulatuses Eesti loomeettevõtetes ja kultuuriasutustes igapäevaselt oma tegevusi planeeritakse ning eesmärkide suunas liikumist järgitakse. Järgnevas kirjatükis tulebki juttu eelkõige raamatukogusid puudutavatest uurimistulemustest, kuid lühidalt tuuakse välja ka peamised erinevused võrreldes teiste loomemajanduse valdkonda kuuluvate organisatsioonidega.

VALIM

Uuringu valimisse kuulus m.h 129 raamatukogu. Enamik uuringus osalenud raamatukogudest olid tegutsenud üle 25 aasta, vormilt rahvaraamatukogud ning neis oli 1-5 töötajat (vaid 17-s oli üle kümne töötaja).

RAAMATUKOGUDE TULEMUSED

Keskkonnast

Suhteliselt ootuspäraselt selgus uuringust, et vaid 14% raamatukogudest peab enda tegevusvaldkonda konkurentsitihedaks. Ilmselt samast tuulest kantuna ei ole enamik raamatukogusid seadnud endale sihiks rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmist – vaid 20,2% on sellest huvitatud ning 43,4% mitte (ülejäänutel puudus selle osas seisukohta). Samas tuleb väga positiivsena esile tuua asjaolu, et ligi 70% raamatukogudest on orienteeritud arenemisele ja/või laienemisele. Seda siis ilmselt eelkõige Eesti kontekstis.

Väljakutsed

Selleks, et mõista, milliseid igapäevaseid ja pikemaajalisemaid strateegilisi väljakutseid raamatukogudel ületada tuleb, küsisin 12 võimaliku probleemi kohta. Vastustest selgus, et 68,2% vastanud raamatukogudest peab välisturgudele laienemist väljakutseks, mis ilmselt vähemalt osaliseltki seletab eelpool väljatoodud leidu, et raamatukogud ei pea oluliseks enda rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmist.

Järgmises tabelis on välja toodud 12-st väljakutsest kuus peamist, mis vähemalt pooltele vastanud raamatukogudest märkimisväärselt või teataval määral raskusi valmistavad:

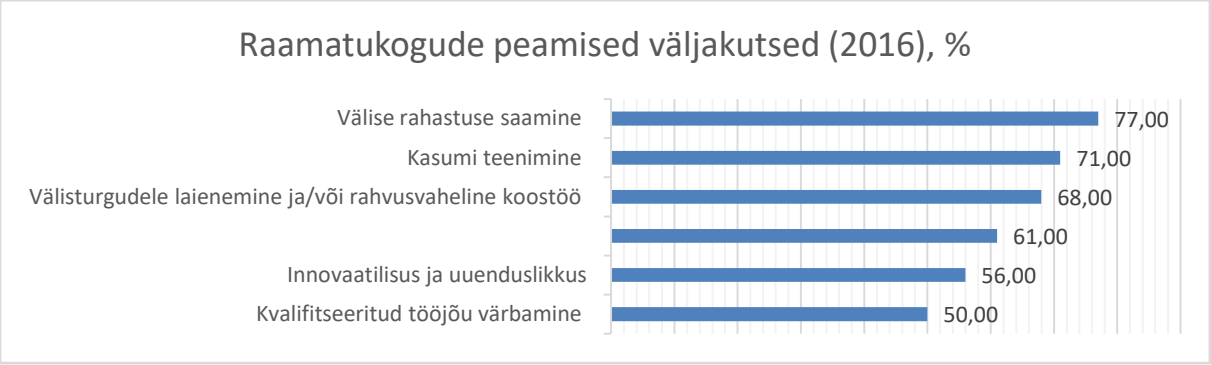

Samas ilmnes, et järgmised tegevused ei põhjusta enamikule uuringus osalenud raamatukogudest raskusi: strateegiline planeerimine, finantsjuhtimine ning eelarves püsimine ja tegevuste analüüs ning aruandlus.

Strateegiline juhtimine

Suurim silmatorkav erinevus kõnealustes raamatukogudes seostub tulemushindamise metoodika olemasoluga. Nimelt jääb arusaamatuks, miks 41,1% organisatsioonides on välja kujunenud töötulemuste analüüsimise ja hindamise metoodikad ja 36,4% ei ole.

Samas on igati kiiduväärt tendents, et lausa 71,3% juhtudest võetakse uusi tegevusi planeerides arvesse seniste tegevuste analüüsi tulemusi. 60,5% vastanutest nõustus, et töötulemuste ja üksiktegevuste jooksev analüüsimine on nende igapäevase töö loomulik osa.

Mõnevõrra üllatavana selgus, et vaid 40,3% juhtidest näevad tulemushindamises olulist sisendit töötajate soorituse ning tegevuste parendamiseks.

RAAMATUKOGUDE TULEMUSED VÕRRELDES TEISTEGA

Järgnevalt mõned näited erisustest, mis raamatukogusid teiste loomeettevõtte ja kultuuriasutustega võrreldes silma paistsid.

Väljakutse/tegevus	Raamatukogud	Uuringu keskmine
Enda eksistentsi põhjendamine rahastajatele või avalikkusele ei ole meie jaoks lihtne	60.47	45.95
Meil ei ole välja töötatud tõhusat töötulemuste ja üksiktegevuste analüüsimise süsteemi	42.64	52.63
Meil ei ole välja kujunenud töötulemuste analüüsimise ja hindamise metoodikaid	36.43	46.96
Finantsjuhtimine ning eelarves püsimine ei ole meie jaoks lihtne	27.13	35.22
Tegevuste analüüs ja aruandlus ei ole meie jaoks lihtne	12.40	20.45

Vaatamata eelpool väljatoodud erinevustele tuleb tõdeda, et raamatukogude strateegiline juhtimine ei erine märkimisväärselt teistest kultuuriasutustest ega loomeettevõtetest. Sellisele järeldusele saab tugineda järgmiste väidete põhjal:

- Töötulemuste ja üksiktegevuste jooksev analüüsimine on meie igapäevase töö loomulik osa;
- Juhid näevad tulemushindamises olulist sisendit töötajate soorituse ning tegevuste parendamiseks;
- Meie organisatsioonis mitte ainult ei mõõdeta töötulemusi, vaid võrreldakse saavutatud tulemusi eelnevalt planeeritud tulemustega;
- Aastaplaani koostades planeeritakse arvulised indikaatorid töötulemuste mõõtmiseks;
- Aastaplaani koostades planeeritakse sisulised indikaatorid töötulemuste mõõtmiseks;
- Uusi tegevusi planeerides arvestatakse seniste tegevuste analüüsi tulemustega.

KOKKUVÕTTEKS

Edasist uurimist väärib leid, et raamatukogud ei pea oluliseks enda rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmist ning samas tunnistavad, et see on nende jaoks oluline väljakutse.

Paraku jääb hetkel vastuseta küsimus, kas väljakutsega on tegemist seepärast, et seda ei peeta oluliseks või vastupidi – viinamarjad on lihtsalt hapud. Lõppkokkuvõttes saab öelda, et raamatukogude väljakutsed ja väljakujunenud strateegilise juhtimise praktikad ei erine märkimisväärselt teistest loomemajanduse valdkonnas tegutsevatest organisatsioonidest.

Marge Sassi

Estonian BusinessSchool
doktorant

Lumetormis rändaja on eksind,

kuid just tänu sellele ta leiab tee.

Ta unustab kõik teed ja läheb.

Just tänu sellele ta jõuab pärale.

Aime Hansen

ÕNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

Täname kõiki, kes aitasid kaasa infolehe valmimisele!

Koostaja: Lea Mäeste, Maire Enok

Kujundaja: Maire Enok